

17. Velencei Nemzetközi Építészeti Biennále, Magyar Pavilion
Present

Pályázat, Velencei Biennále 2020

kurátor: Dobos András építész, kurátor asszisztens: Hamvai Kinga Ph.D. kutató (MOME)

alkotók: Tillmann József A. filozófus, Tóth Zoltán építész, Haász Ferenc világítástervező, Bukta Norbert festő
további, felkért művész: Thiesz Angéla

Budapest, 2019. július 2.

Tartalomjegyzék

Bevezetés	06
A három tér	08
I. Űr	10
II. Természet	14
III. Kultúra	18
Szakmai koncepció	25
Szakmai koncepció rezümé	29
Concept rezümé	29
Szakmai életrajzok	
Dobos András	37
Hamvai Kinga	39
Tillmann József A.	43
Tóth Zoltán	45
Haász Ferenc	47
Bukta Norbert	49
Thiesz Angéla	53
Katalógus szakmai koncepció	55
Kommunikációs koncepció, kreatív reklámajándék	57
Költségvetési terv	59
Megvalósítás ütemezése	61
Aláírt nyilatkozati űrlapok*	
Pályázó hozzájáruló nyilatkozata - GDPR	
Pályázó hozzájáruló nyilatkozata - Nyilvánosságra hozatal	
Pályázó hozzájáruló nyilatkozata - Feltételek elfogadása	
Közreműködő alkotók írásbeli hozzájáruló nyilatkozatai	63
A pályázatban szereplő hangulat- és referencia képek, idézetek jegyzéke	67

*Megjegyzés:

A személyes adatok (a kiírással összhangban) külön file-ban és borítékban mellékelve.

Bevezetés

A természetes környezetbe kulturális evolúciónk során egyre kiterjedtebb második természet épült ki. Ennek bővülése és bonyolódása ma már nemcsak az élővilágra és az éghajlatra hat súlyosan, hanem az emberi észlelésre is; az egyre telítettebb tárgyi világ közegében folyvást bővülő mediális felületek hívják ki figyelmünket.

Ennek – a személyes tapasztalatokon túl – számos jele van; tudósok, művészek és teoretikusok megnyilatkozásai éppúgy szólnak erről, mint a különféle meditációs gyakorlatok iránti kereslet növekedése vagy a figyelemgazdagság felvirágzása.

Ezért különösen indokolt olyan terek kialakítása, amelyek a szétszórtsággal szemben a jelenlét érzékelésére indítanak – ennek egzisztenciális és egyetemes távlatai közepette.

“Az értelmiségiek és az írók szerepe immár éppen fordítottja lesz annak, ami volt korábban: leszűkíteni a dolgokat. Izolálni. Válaszfalakat emelni közéjük. Elősegíteni a koncentrációt. Megóvni az olvasókat a képek, zajok őrzítő özönétől, segíteni őket a parazita információk és hatások közötti választás munkájában. Biztosítani számukra egy bizonyos űrt, a csendet.” Nancy Huston (1953), kanadai író

“A társadalmaknak nagyon nagy szükségük van egy olyan helyre, ahová nem hatol be a média: visszavonultságra és magunkba szállásra alkalmas helyre, hogy az ember békés körülmények között készíthesse el azokat az eszközöket, amelyek segítségével majd valóban kormányozhatja önmagát, és szabad teret adhat a gondolkodásnak.” Jean-Marie Lustiger (1926-2007), francia katolikus püspök

„Minél terjedelmesebb a tömegkommunikáció, annál jobbnak kell lenniük az én és a társadalom közti szűrőknek, kivált érvényes ez a művészekre.” Hannes Böhringer, német filozófus

I.

„Mivel most a semmivel állunk szemben, és mindazt, amit a semmiből hozunk elő, megelőzőleg mi magunk vetettük bele. Kultúránk kimerült, a felfedezéseinknek köszönhetően lett kimerítve.”¹

Vilém Flusser, filozófus

„A nedves vízgőzök, amelyek a Velence körüli vizekből az izzó Nap hatására felszállnak, párával töltik meg az atmoszférát és a tárgyakat, keletkezésük után többé vagy kevésbé megfosztják a formák élességétől és a színek tisztaságától, hogy helyükbe a meghatározatlanság végtelen vonzását állítsák...”²

Ernst Zimmermann, művészettörténész

The image features a grid of six panels, each displaying a different piece of bleached, white driftwood. The wood is intricately branched and gnarled, with some pieces showing signs of being once part of a larger tree. The lighting is dramatic, highlighting the textures and curves of the wood against a dark, almost black background. The overall composition is artistic and minimalist.

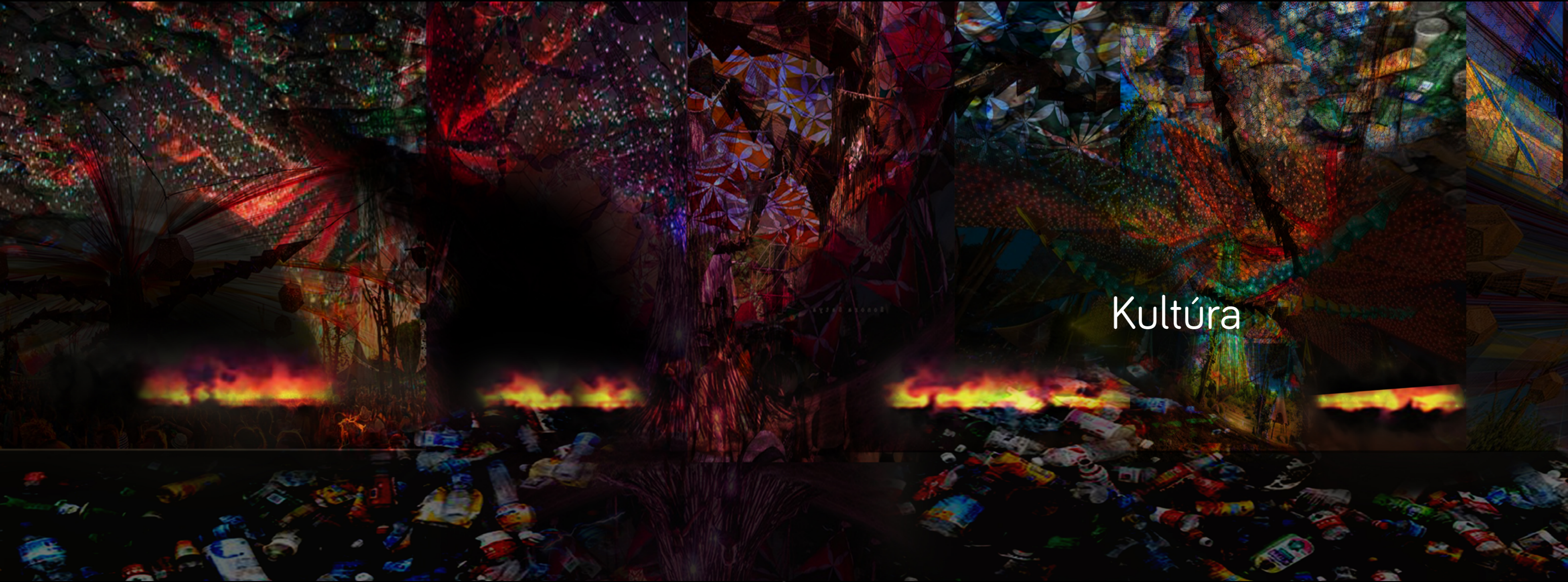
Természet

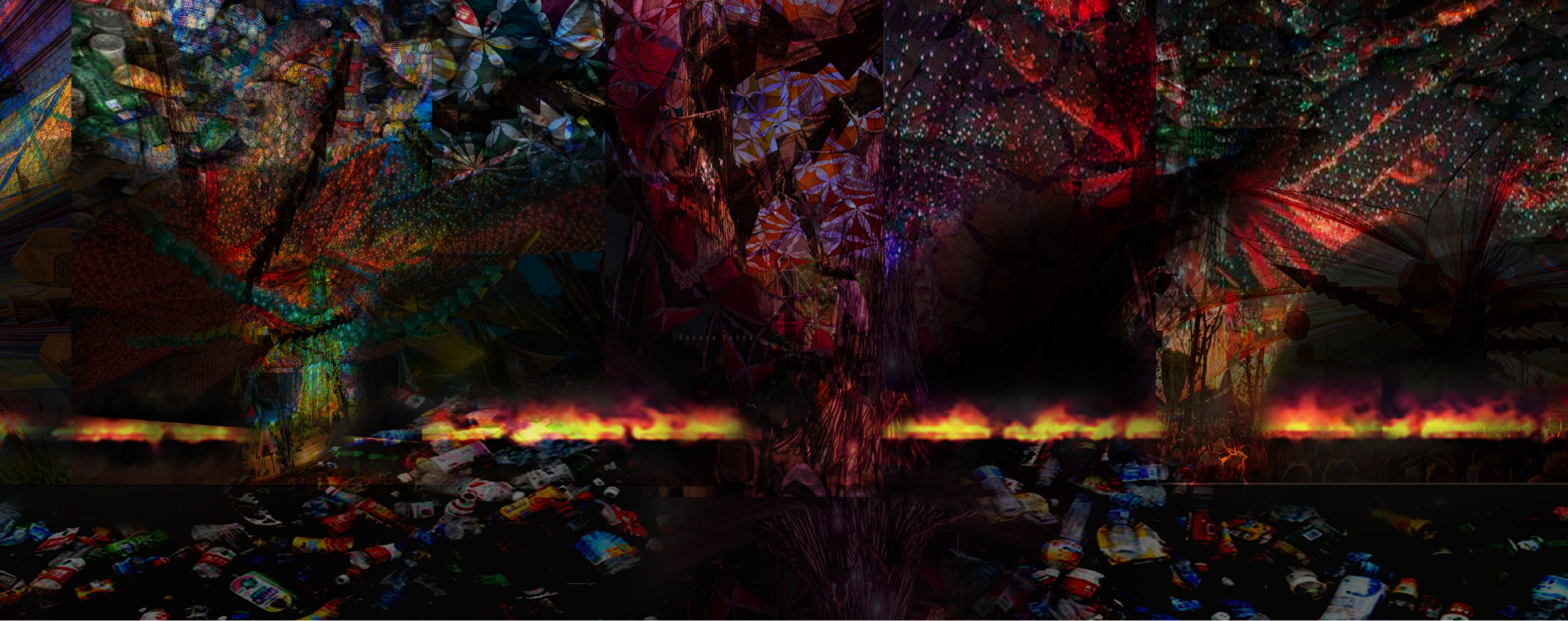
II.

Ami a természetből megmarad, akár csak korábban nem egy 'természeti nép', rezervátumokba szorul. Az ily módon izolált helyeket nem pusztán kerítésük választja el a külvilágtól, hanem egy roppant kiterjedésű, átláthatatlan képződmény: „ami ma számunkra a világot jelenti, információk technikai eszköztárának áttekinthetetlen kuszasága, amely az érintetlen fűzisz elé került és elfoglalta ennek helyét, működésében pedig már csak számításokkal hozzáférhető és irányítható.”

Martin Heidegger: Állomások

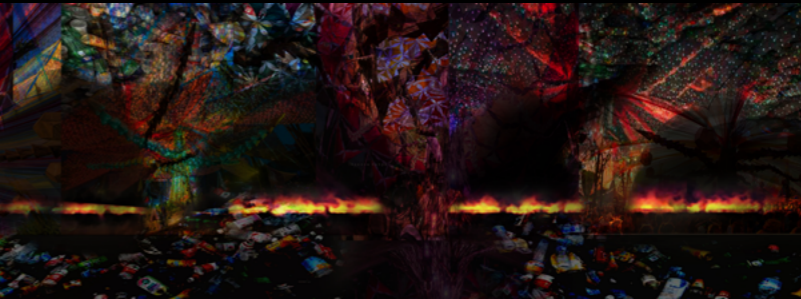
Kultúra

III.

„Magában a producióban is egyre inkább centrálissá válik annak tekintetbe vétele, hogy mi legyen a produkttal. Ez nem a termék alakításáról és funkcionalitásáról, az esztétikájáról való elgondolkodás, hanem annak gondja, hogy minden egyes produktum problémát jelent, méghozzá mint hulladékelfhelyezési kérdés. Tele vagyunk.”³

Jochen Gerz, képzőművész

Szakmai koncepció

Koncepció

Rendhagyó módon a 2020-as biennáléra szóló kiállításunk tárgya nem egy alkotás, hanem a látogatóban létrejövő érzések és gondolatok. Feladatunk segíteni a fókuszálást, amihez egyfajta csendet kell biztosítsunk, egy szigetet hozunk létre, ahol lehetőség nyílik a meditációra, az elmélyülésre. Alkotásunk fő inspirációja a tömeges kihalás jelensége. Építészekként a Földön termelődő szemét 60 százalékáért mi is súlyosan felelősek vagyunk, emberekként pedig a végbemenő tragikus változások fő felelősei.

Azonban a kiállítás anyaga nem ezt mutatja be, és nem a következményekről mesél. A jelent ragadjuk meg három atmoszféra kialakításával. A látogató gondolatait szabadon engedjük kifejlődni, semmilyen feliratot, kommentárt, útbaigazítást nem kap támpontként a befogadás során. A kiállításon nem szabad telefonálni és fotózni, az ott eltöltött idő során a befogadó végső soron a benne lezajló folyamatokkal kell, hogy elfoglalva legyen.

A látogatás időtartamhoz, a csoport létszámkorláthoz kötött, 5-7 fő juthat be negyedóránként a kis kör-alaprajzú szobába, mely egy zsilipként funkcionál. Belépéskor fehér zaj (white noise) fogadja őket, alapvilágítással. Az itt eltöltött 3 perc során a zaj finoman elhalkul, a fény lassan kihuny, a Biennale nyüzsgő és információdús környezete helyett egy védett térben a csoport tagjai maguk lehetnek.

Az első térben (I.) egy vízfilm felület található, az egyetlen fényforrás az átrium falánál a padló magasságában, a víz fölött pár centiméterrel elhelyezett vonalmenti fényforrás. A tulsó falra a fény a vízről feltükröződik, színházi füstgép segítségével a tér alsó félméteres magasságában ködöt engedünk. Az érkezők ki is kerülhetnek a vízfelületet, s padra is ülhetnek, de a száraz földnyelv szűkössége miatt a vízbe is lépnek, így a falra tükröződő fény hullámvásba kezd. Az alkotók között a tér hívószavai „űr”, „meditáció”, „void”. Értelmezhető biblikus kezdésként is, a semmi funkciója a befogadó kinyitása, leginkább saját gondolatai felé. Körülbelül 7 perc elteltével a fény kialszik, a „vízpára” addigra eltűnik, s a következő teremből (II.) ibolyakék fény szűrődik ki, a csoport tovább halad.

Az apszisos térben kihalt fák találhatóak, egyesek a padlóra állítva, mások gyökerekkel felfelé fordítva. A sötétkék fény miatt a látás bizonytalanná válik, főleg a távolság érzékelése nehéz, az előtérben és háttérben lévő faágakat nehéz egymástól megkülönböztetni. Egy íves „sétány” mentén lassan lehet áthaladni a fák között. A látvány lenyűgöző, az atmoszféra bizonytalan. Mély (basszus tartományú) recsegő-ropogó hanghatások hallhatóak. Az alkotók hívószavai erre a térre vonatkozóan a „természet”, és a „felfordulás” voltak. 5 perc elteltével a sötét beállta, és a következő teremből érkező, felkapcsolódó fény tovább engedi a csoportot.

A harmadik teremben (III.) hulladékból építünk egy bejárható installációt. A cél egy szakrális, boltozatos tér megidézése, azonban a felületek organikusan formáltak, s szemétből készülnek. Az egyetlen fényforrás a falra vetített lángok, melyeket három projektor segítségével állítunk elő. A sound design távol-keleti harangjátékot idéz, a teremben szintén 4-5 percet kell eltölteni. Belső hívószavaink a „kultúra”, a „pazarlás”, és a „globalizmus” voltak. Mivel mindhárom teremben nagyon kevés fény van, az olasz napsütésbe kilépők szemének szoknia kell majd a fényt, így egy ideig még a benti hatások alatt állnak.

Műszaki megoldás

A zsilip előtt, minden belépő apró matricát kap a telefon elő- és hátlapi kamerájára, biztosítandó, hogy ne essenek kisértésbe, a szelfizés és fotózás helyett valóban átélhessék jelenüket.

Az I. teret medence fóliával szigeteljük, melyet csúszásmentessé teszünk. A vízcseréről, a mesterséges „vízpáráról” gondoskodunk, az épület megóvása érdekében a teret szárítógéppel látjuk el, mely a zárvatartás ideje alatt működik. Gépészetileg minden paramétert műszaki számításokkal igazolunk.

A II. térben a fák állékonyságáról, az épület statikai teherbírásáról szintén műszaki számításokkal győződünk meg. A II. terem fái, és a III. terem hulladéka tűzoltó elvárások szerint lángmentesített. Mindkét installáció többszörös biztosítással rögzített. A fák felülete kissé megmunkált, így kiálló elemeket nem tartalmaz. A hulladék egyrészt csomagolt és bevont, a szabadon lévő elemek pedig nem sérülékenyek és nem okoznak sérüléseket (pet palackok).

Mindhárom térben dramaturgiai sorrendben felkapcsolódó és lekapcsolódó elemek vannak, ezeket egy biztonságosan működő, előre programozott mikrokontroller segítségével vezérleljük.

Az installáció megépítése előtt mindhárom atmoszférát itthon alaposan leteszteltjük, finomítjuk a fényhatásokat, és meghatározzuk az egyes termekben eltöltendő idő pontos tartamát.

A kihalt fákat Magyarország különböző pontjairól gyűjtjük be, mindegyiküknek van saját története, és mindegyikük az emberi tevékenységgel összefüggésben pusztult el, mielőtt lejárt volna a biológiai órájuk.

A teljes hulladék saját gyűjtés, az alkotásban résztvevő irodák, családok, hallgatók műanyag szemete – természetesen válogatva, és alaposan megtisztítva.

Mindhárom tér megfeleltethető több síkon is (pl. emelkedő tengerszint, hanyatló biodiverzitás, és fullasztó szeméthegek), de teljesen a befogadóra van bízva, hogy mit hogyan értelmez. Mivel az alkotás maga a létrejövő érzések és gondolatok tárháza, így ezeket össze kell gyűjtenünk. A kilépők mindegyike kap egy személyes kódot és egy weboldal címet – ide várjuk, hogy elküldje vagy feltöltse bármely ezzel kapcsolatos élményét, bármely műfajban megörökítve. A Biennále zárása után néhány hónappal a gyűjtemény moderált és válogatott változatát közreadjuk. A vizet kiengedjük, a fákat tűzifának adományozzuk, a műanyag hulladékot újrahasznosításra alkalmasan elszállítjuk.

Szakmai koncepció, rezümé

A természetes környezetbe kulturális evolúciónk során egyre kiterjedtebb második természet épült ki. Ennek bővülése és bonyolódása ma már nemcsak az élővilágra és az éghajlatra hat súlyosan, hanem az emberi észlelésre is; az egyre telítettebb tárgyi világ közegében folyvást bővülő mediális felületek hívják ki figyelmünket.

Ennek – a személyes tapasztalatokon túl – számos jele van; tudósok, művészek és teoretikusok megnyilatkozásai éppúgy szólnak erről, mint a különféle meditációs gyakorlatok iránti kereslet növekedése vagy a figyelemgazdaság felvirágzása.

Ezért különösen indokolt olyan terek kialakítása, amelyek a szétszórtsággal szemben a jelenlét érzékelésére indítanak – ennek egzisztenciális és egyetemes távlatai közepette.

Alkotásunk rendhagyó módon nem egy befogadásra kerülő mű, hanem azon érzések és gondolatok összege, mely a befogadóban létrejön. Ehhez egy csendes szigetet építünk, egy olyan építészeti atmoszféra sorozatot, melyben a látogató képes lehet a jelenlétre, meditációra, fókuszálásra, önmaga kibontakoztatására, megélésre. Fő inspirációnk a tömeges kihálási esemény, de erre a terek alaphangulatán túl semmilyen felirattal, bevezetővel, felkészítéssel, de még az installáció címével sem utalunk.

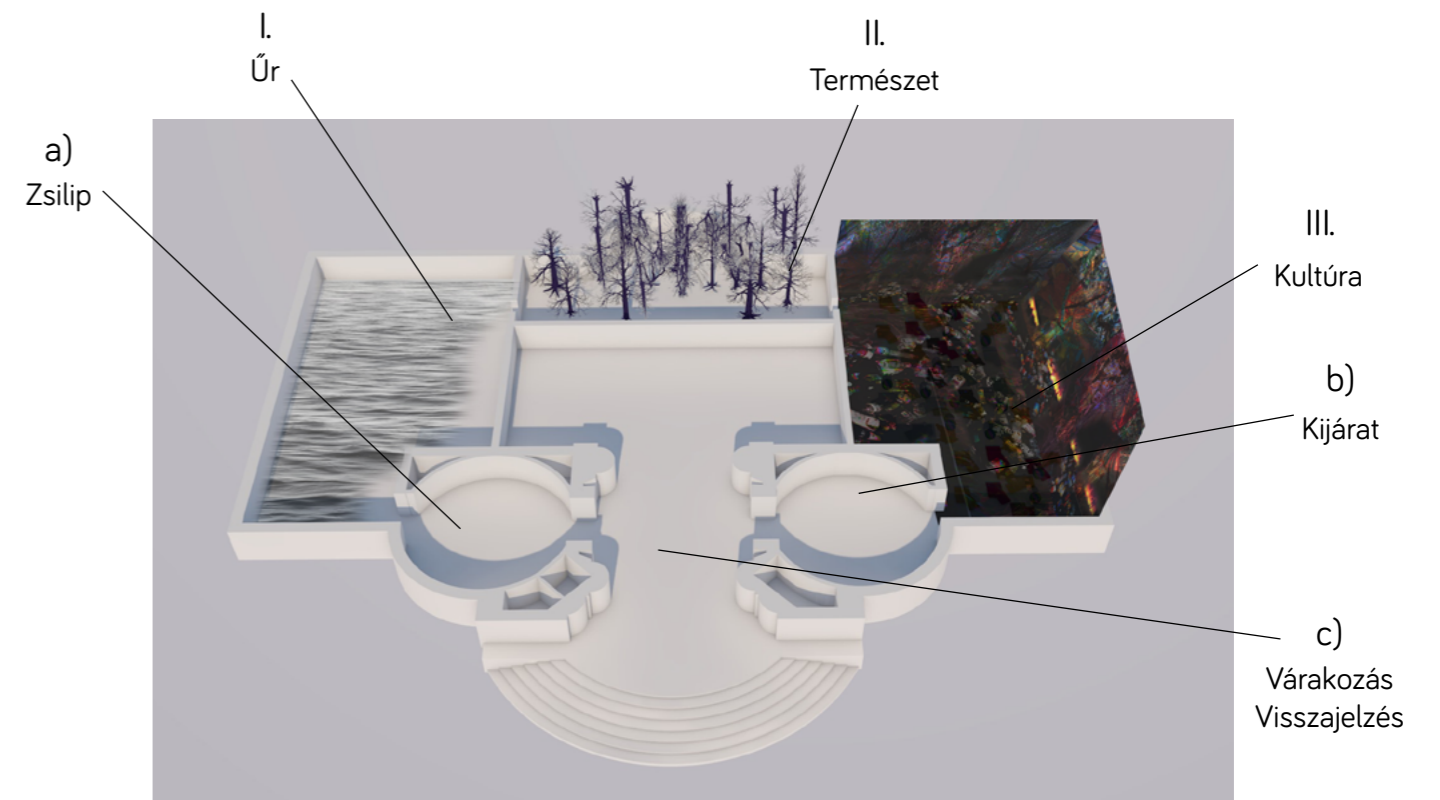
Concept Résumé

During the cultural evolution of our natural environment, a second layer of nature is emerging. Its expansion and problematic complexity affects not only wildlife and climate, but human perception as well; broadening medial surfaces are attracting our attention in this intense and oversaturated material environment.

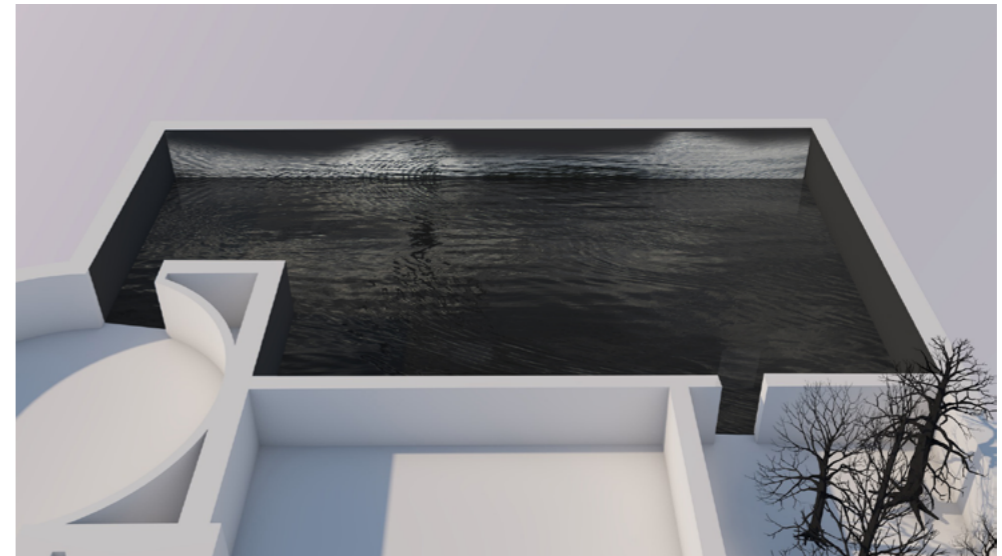
Several indicator features this process beyond our personal experience; declarations of theoreticians, scientists and artist on the one hand, and growing demand for meditation and flourishing pretence of attention on the other hand.

Creating spaces to motivate the perception of presence against dispersal is particularly reasonable, between existential and universal perspectives.

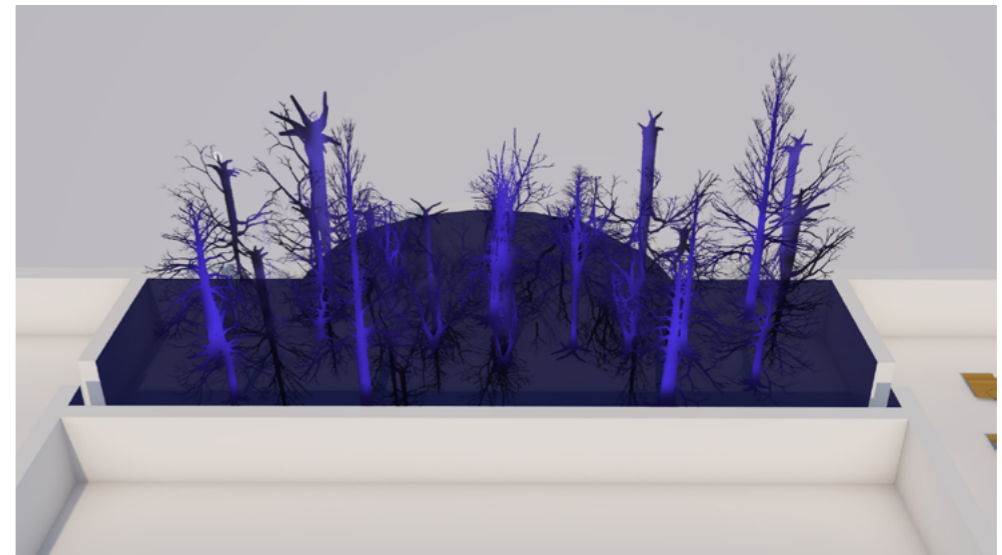
Unusually our creation is not an art piece aimed for reception, it is the feelings and thoughts of the visitors. We install a silent island, a series of architectural atmospheres, where the visitors are capable to be present, to meditate, to focus, to subsist, to deploy themselves. Our main inspiration is the great mass extinction event, but we don't leave any reference, hint, title regarding to it, beside the basic ambient of the spaces.

Az egyes atmoszférák elhelyezkedése a pavilonban.

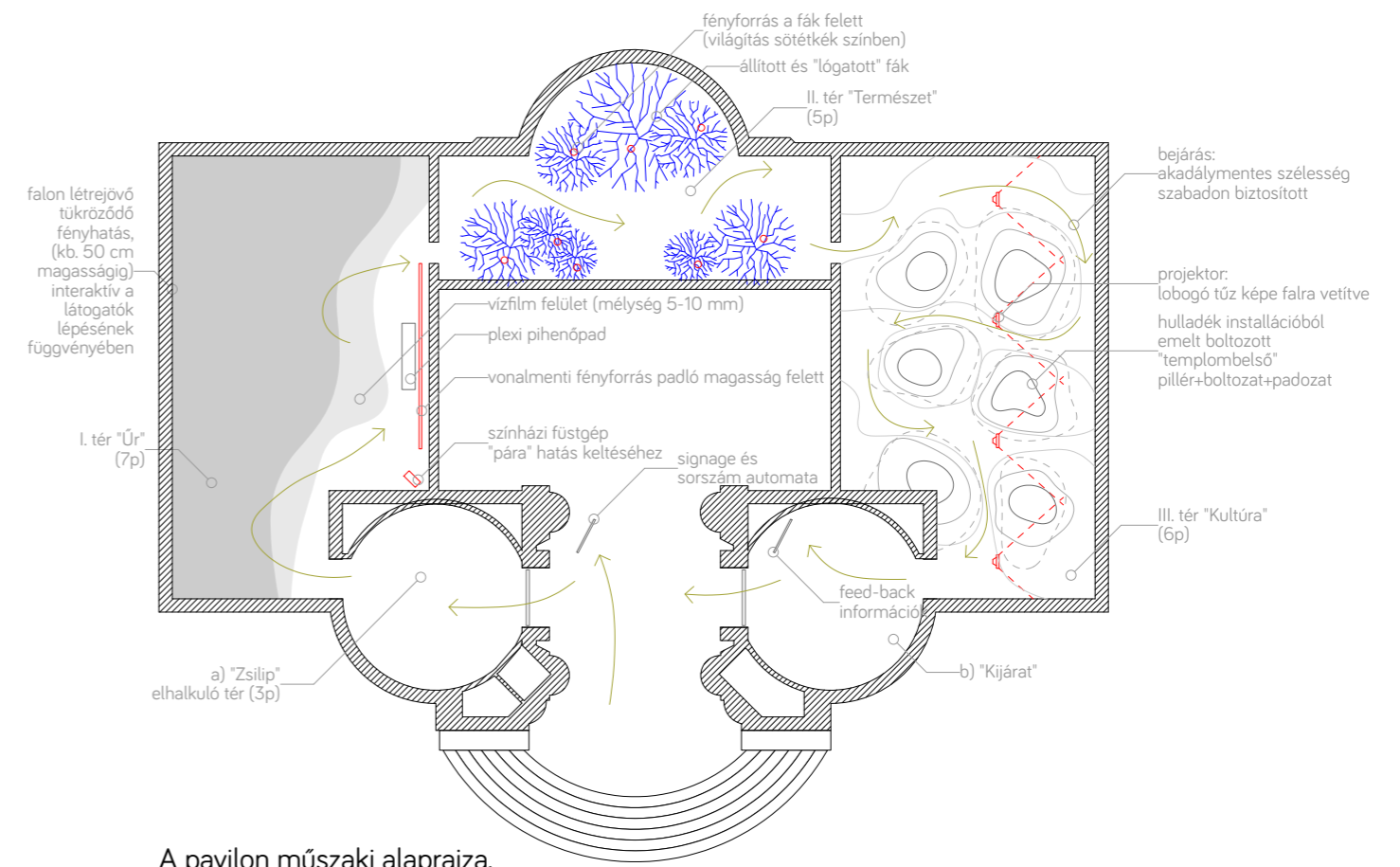
I. terem: "Úr"

II. terem: "Természet"

III. terem: "Kultúra"

Dobos András (1978), kurátor, szakmai életrajz

Képzettség

BME Építészmérnöki kar, MSc építészmérnök, 2003
UVA Facultad de Arquitectura (Spanyolország), ösztöndíj, 2001-2002
BME Építészmérnöki kar, MSc posztgraduális, építész szakmérnök, 2013

Tevékenység

építész, belsőépítész munkatárs, Zoboki Építésziroda, 2004-2005
építész, Erick van Egeraat Associates Moszkva (Oroszország), 2006
építész, malapítás Erdélyi Lindával, Korényi Balázssal, Gáspár Virág Annával: LAB5 architects, 2007-
oktatás, BME Lakóépülettervezési Tanszék, 2012

Fontosabb megépült, ill. megvalósítás alatt álló munkák (LAB5):

MOM Spar Flagship Store, Skanska HQ belső, WING HQ Borjúvásárcsarnok belső, Cordia sétány
záróépület, Nagydíófa utca "Grand'Or", Hadak útja és Kerekes utca lakóépületek, Iparművészeti
Múzeum belső, Mórahalom SPA Falu, Szeged Inkubátorház, Yoga&Ayurveda Healing Resort (Bali),
Keleti Pályaudvar rekonstrukció - Kormányablak, EMKE Irodaház felújítás, Prolan Budakalász
Irodaház, Százhalombatta Konferencia Központ

Kiállításokkal kapcsolatos tevékenység:

KÉK, Side Photos, kiállítás-szervezés, 2008
Formatervezési Díj, kiállítás pályázat - építészet, 2014
Iparművészeti Múzeum rekonstrukció, belsőépítészet (teljes koncepció, általános terek, kiemelt
közönségforgalmi terek, konferencia tér, állandó kiállítási terek, látványraktárak, ideiglenes kiállítótér,
stb, előzetes arcualat, szignalizáció), 2017-

Publikáció, médiamegjelenés

Rendszeresen, több helyen: Dezeen, ArchDaily, designboom, goood, Design Milk, Gooood,
Építészfórum, Octogon, H.O.M.E., Index (Urbanista), Duna TV, ATV, stb.

Friss díjak

Városmajor Szabadtéri Színpad pályázat (2019, megvétel); 1st prize BIG SEE Award: Legjobb
belsőépítészet (2018, Skanska HQ); Év homlokzata: különdíj (2017, Tatabánya SPAR, Equitone
pályázat); 1. díj: Corvin Promenade 122b (meghívásos pályázat); 2. helyezett: Rózsadomb SZOT
Szálló felújítás pályázat (2016); 1. helyezett: Legjobb üzletbelső (2015, MOM Spar)

Idegen nyelvek

Angol, középfok (magas szinten); Spanyol, középfok (közép szinten); Orosz, alap szinten

Hamvai Kinga (1990), kurátor asszisztens, szakmai életrajz

Tanulmányok

Vendégkutató

2017. szeptember - 2018. június

City University of Hong Kong, School of Creative Media

Témavezető: Dr. Harald Kraemer (Campus Mundi ösztöndíj)

Doktori iskola, Ph.D. hallgató

2016. szeptembertől

Moholy Nagy Művészeti Egyetem

Témavezető: Dr. German Kinga

Curating, Managing and Mediating Art, Cserehallgató

2015. január - július

Aalto University School of Art and Design, Helsinki, Finnország (Erasmus+ ösztöndíj)

Design és művészeti menedzsment MA

2013. szeptember - 2016. június

Moholy Nagy Művészeti Egyetem

Alkalmazott közgazdaságtan (ELTEcon) BA

2010. szeptember - 2014. június

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Társadalomtudományi Kar

Művészettörténet BA

2009. szeptember 2012. június

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar

Szakmai tevékenység

Kurátor | Hong Kong Diaries by Bianka Parázs, Bound by Hillywood, Hong Kong, 2018. május

Szerkesztő | SPEED. 15 év járműtervezés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és a Mercedes-Benz együttműködésében a Daimler Design támogatásával, 2017. október

Kommunikáció menedzser | Moholy-Nagy University of Art and Design Budapest, 2015-2017

Kutatóasszisztens | Wirkkala Revisited kiállítás, Design Museum Helsinki, 2015. április - július

Társkurátor | Ote / Points of View, EMMA – Espoo Museum of Modern Art, Helsinki, 2015. december

Publikációk, folyóiratcikkek

Balkon

“De én csak félig álmodva élem a világot” Beszámoló a Határvalóság című kiállításról (2016_3)

Betekintés a digitális alkimista laboratóriumába: Waliczky Tamás kamerái (2018_2)

Műértő

Created in China : A Design Society Shenzenben

Pérez, paripa, lendület. Az Art Basel Hong Kong és környezete (2018. május)

Mindeközben Indiában: A 4. Kochi Muziris Biennálé (2019. február)

Hogyan tovább? Eladó az India Art Fair (2019. március)

Délkelet-Ázsia a standokon. Art Basel Hong Kong 2019 (2019. május)

Publikációk, konferenciaelőadások

Institutions Matter: Corporate Art Collections vs. Public Museums. Towards a new modus operandi

20th International Conference on Cultural Economics

RMIT University, Melbourne

Múzeumok és vállalati művészeti intézmények tengelyén. Hibrid intézmodellek Ázsiában

Doktori Agora 8.0. Design Intitúció

Budapesti Corvinus Egyetem

Art in Emerging Markets: The Case of India

The Formation and Development of New Markets

Royal Academy London and School of the Arts, Kingston University, May 30 31, 2019.

Tanulmányutak

2017. november: Seoul, Dél-Korea

2017. december: Tájpei és Tájcsung, Tájvan

2018. január: Tokió, Japán

2018. március: Kuala Lumpur és Melaka, Malájzia

2018. április: Sencsen és Shanghai, Kína

2018. október - 2019 február: Delhi, Ahmedabad, Mumbai, Kochi, Chennai és Bangalore, India

2018. december: Kathmandu, Pokhara és Lumbini, Nepál

Idegen nyelvek

Angol, felsőfok; Német, középfok

Tillmann József A. (1957), alkotó, szakmai életrajz

1981 ELTE történelem-esztétika diploma

1985-91 között szerkesztő a Medicina Könyvkiadó, Vigilia

1991-1999 között az MTV Ezredvégi beszélgetések című sorozat szerkesztője

1991-2009 között tanít a Pécsi Tudományegyetem

1994-től tanít a Magyar Képzőművészeti Egyetem Intermédia tanszékén.

1995-98-ig a BALKON művészeti folyóirat szerkesztőbizottságának tagja

2000 óta tanít a Moholy-Nagy Művészeti (korábban: Magyar Iparművészeti) Egyetemen

2005-től a Pannonhalmi Szemle szerkesztőségének tagja

2014 óta a MOME Doktori Iskolájának vezetője

Kurátor

Tértág, FUGA, 2014.

Ohne Hort, Ungarischer Akzent, CHB, Berlin; Stadtschloss Eisenach, 2007.

Talált tenger, N & n Galéria, Budapest, 2005.

Publikációk

Könyvei, írásai <http://www.c3.hu/~tillmann/>

Tóth Zoltán (1970), alkotó, szakmai életrajz

Képzettség, műteremalapítás

Budapesti Műszaki Egyetem - Építészmérnöki kar 1991-1997
É2- tervezői jogosultság - 2004
É1- vezetőtervezői jogosultság - 2006
TT1 - vezető településtervezői jogosultság - 2007
műterem alapítás: Artgroup Építész Stúdió Kft. alapítva 1997-ben, Nagy Csillával közösen

Díjak

Médija Építészeti Díja 2006 - I. helyezés
Saint Goben Trófea 2007 - I. helyezés
Pestmegyei Építészeti Nióvó Díj 2007 - I. helyezés
WAF - Berlin 2017 - Döntős - 10 legjobb épület

Fontosabb megépült épületek

EnerSys Székház - Budaörs - építészet / belsőépítészet
ArtKazal a Nád panzió - Mórahalom - építészet / belsőépítészet
Beton Fotó Stúdió - Budapest, III. ker. - építészet / belsőépítészet
Kematechnik irodaépület - Budafok - építészet
Euro-Office-Center - Budapest, XIX. ker. - építészet
Pannonia Golf és Country Klub - Máriavölgy - építészet / belsőépítészet

Kiállítások

WAF - Barcelona 2007 / Word Architectural Festival
Vajdasági építészek vándorkiállítása 2009-2011
Budaörs Építészete 2012
Dans - 20. Építészeti Szalon Újvidék 2015
Piranesi - Közép-európai Építész Fesztivál 2016
FUGA - Pirani kiállítás 2017
WAF - Berlin 2018 / Word Architectural Festival
TÉR /// ERŐ II. Építészeti Nemzeti Szalon - Műcsarnok 2019

Publikálások, média megjelenés

OCTOGON, Atrium, Építőművészet, Magyar Építőművészet, Metszet, stb.
Az építészet emlékei - DECO TV / 2008-2010
A jövő építészete - Spektrum Tv / 2011-2016
Építészeti körkép - Duna Tv / 2018
Kalandozó - RTL KLUB / 2019

Haász Ferenc (1969), alkotó, szakmai életrajz

Képzettség

KKVMF Mikroelektronikai alkatrész- és készüléktechnológiai szak 1991

Tevékenység

világítástervező, iGuzzini magyarországi képviselő 1992

világítástervező, Lighting System Studio 1993

világítástervező, ERCO Lighting GmbH 1994-2017

világítástervező-alapító, Madebylight Zrt. 2017-

kb. 750 tervezési projekt

Oktatás (építészeti világítás)

óraadó tanár: MOME 2004-2007, NYME-AMI 2008

meghívott előadó: BME Építésztechnológiai Kar, METU, MOME, Corvinus

Kiállításokkal kapcsolatos tevékenység az utóbbi 5 évben

Egri érseki palota – világítástervezés

Keszthelyi Festetics kastély – világítástervezés

Magyar Zene Háza (Liget projekt) – világítástervezés

Néprajzi Múzeum (Liget projekt) – világítástervezés

Szűcs Miklós 70 kiállítás, Kiscelli múzeum – világítástervezés

Soproni Múzeumnegyed – világítástervezés

Zichy-Mesko palota (Sopron) állandó kiállítás – világítástervezés

Robert Capa állandó kiállítás – világítástervezés

Mindszentyneum – világítástervezés

Wenckheim-Almásy kastély – világítástervezés

Aquincumi Múzeum látványsétány – világítástervezés

Győri Bencés templom és rendház tetőtéri kiállítás – világítástervezés

Konferencia előadások az elmúlt évben

LingtEDU 2018 (Románia)

SHARE BUDAPEST 2018

Lux et color Vespremiensis

KÖRBE 2018 (ELTE Környezetpszichológia Tanszék)

Pályázati tevékenység az elmúlt évben

A Fény Mestere pályázat – zsűrielnök

Bukta Norbert (1969), alkotó, szakmai életrajz

Szakmai munkásság

1984-1988 budapesti Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola díszítőfestő szak
1988-1992 Magyar Képzőművészeti Főiskola diploma, festő és tanár szak
1992-1995 Magyar Képzőművészeti Főiskola mesterképzés (mester: Veress Sándor)
1992- Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületi tagja
1996-1998 M. K. E.-en tanársegéd (Veress Sándor-, majd Kovács Attila-osztályon)
1997-2002 M. K. E. Regionális Tehetségkutató Kurzus tanára
1999- Magyar Festők Társaság tagja
2000-2017 „Fonó művésztelep” alapítótagja, művésze
2004- Szimultán Képzőművészeti Iskola tanára
2005- „Magyar festészet napja” alapítvány kuratóriumi tagja
2006- Szimultán Képzőművészeti Iskola művészeti vezetője
2008- A ”Fénybánya” alapítvány elnökhelyettese
2009-től a Szent István Bazilika művészeti vezetője
1988-tól állít ki egyéni és csoportos kiállításokon
1984-től foglalkozik köztéri munkák tervezésével és kivitelezésével is

Kiállítás tervezés, szervezés

1991 “Tatarozás” Művészeti főiskolások fesztiválja – Műcsarnok (társkurátor)
1996 MKE kiállítása - Pólus center (társkurátor)
1997 „Festő Diploma” - MKE Barcsay terem (kurátor)
2005 - 2009 „Fiatalkor festők fesztiválja”, MFN - Csarnok galéria - Fonó (kurátor)
2006 „Muráliák”, MFN -- Olof Palme Ház (kurátor)
-Fonó Csarnok Galéria (kurátor)
2008 „Minden mozi!” – Válogatás a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum film- és videogyűjteményéből című kiállítás - Flieg auf Benedek Tejút című nyolccsatornás videoinstallációja - Ludwig múzeum (szakértő)
2009 MFN. - Kopaszi-gát (kurátor)
- „Festő szobrok - festett szobrok” - Zikkurat Galéria (kurátor)
- „Festőrajzok” - Fonó Csarnok Galéria (kurátor)
2012 „Doyen-ek”, MFN – MNG (kurátor)
„Kincstár” – Szent István bazilika (tervezés)
„Mindszenty kiállítás” – Bécs (tervezés)
2013 „Látomás és indulat a festészetben”, MFN – Reök palota (társkurátor)
2014 „Élő kortárs festészet”, MFN - CAFe Budapest – Bálna (kurátor)
2015 „Veress Sándor László életmű kiállítása” Vigadó (társkurátor)
„Doyen-ek”, MFN (kurátor)
2018 „Átlényegülés”, Vigadó (installációtervezés)
2019 Mindszenti múzeum (installációtervezés)
2011- től folyamatosan szervezek és rendezek kiállításokat a Szent István bazilika Lovagtermi kiállítóterében

Díjak

- 1987 Roboz Zsuzsi-alapítvány pályázatán
Rézkarcoló művészek Alkotóközössége különdíja (Budapest)
- 1989 Magyar Képzőművészeti Főiskola ösztöndíja (Olaszország)
- 1992 Barcsay Jenő-díj (Szentendre)
- 1993 Herman Lipót-díj, M. K. F (Budapest)
- 1995 "Mitológia" c. pályázat II. Díj (Debrecen)
- 1996 Bíró Miklós-díj Vajdaság
- 1997 III. Országos Pasztell Biennálé fődíja (Esztergom)
- 1999 IV. Magyar Grotteszk, Magyar Festők Társasága díja (Kaposvár)
MAOE díja (Hódmezővásárhely)
- 2004 VOX Artis alapítvány díja (Budapest)
- 2005 Bp. XVII. ker. Önkormányzata kiállítási díja (Budapest)
- 2009 35. Nyári Tárlat fődíja, Oktatási és Kulturális Minisztérium Művészeti Főosztály díja (Szeged)

Thiesz Angéla* (1969), felkért alkotó, szakmai életrajz

Képzetségek

Művészettudomány-magyar szak 1989-1994 PTE-BTK
Közösségfejlesztői képzés KÖFE East-East program 2001-2003
Fórum Színház képzők képzője 2004-2006

Tevékenységek

ArtCycling nemzetközi projekt, magyarországi program művészeti vezető
Retextil Alapítvány művészeti és programvezető 2004-től
Kulturális Labor Szociális Szövetkezet - elnök 2009-től
Malom Csoport közösségi művészeti alkotókör - alapító-vezető 2010-13
Ozora Fesztivál Artcamp kurátor 2012-14
Ozora Fesztivál Mainstage designer 2016-tól

Fontosabb művészeti események, alkotások

Nagyszínpad Tánctér installáció, Ozora Fesztivál, 2016-2017
Szentivánéji Álom (Horgas Péterrel), Pécsi Nemzeti Színház színpadkép, 2014
Aquamediale 8-9-10, Lübber, Németország, 2012-2014
Arcus , Bencés Apátság , Pannonhalma Arcus Temporum Fesztivál, 2011

*Megjegyzés:

Thiesz Angéla nem tagja a tervező csoportnak, de vele szándékozzuk megalkotni a III. terem atmoszféráját. Tekintettel a feladat léptékére, vele folyamatosan egyeztettünk, illetve a pályázati dokumentációhoz mellékeljük hozzájáruló nyilatkozatát.

Katalógus szakmai koncepció

Koncepció

A korábban leírtakkal összhangban, a katalógust csak utólag alkotjuk meg, ideális esetben az első előnézeteket Karácsony előtt tudjuk publikálni. A szerkesztés várhatóan 2 hónapot vesz igénybe, így a katalógus megjelenése márciusra várható reálisan.

A nyomtatott katalógust csak on-line megrendelés esetén postázzuk, de a katalógus maga hozzáférhető lesz a publikus weboldalon, melyet a következő Biennále kezdetéig karbantartunk.

Nyomtatott katalógus

A beérkezett szövegeket kétnyelvűsítjük.

Nagyságrendileg 500 angol nyelvű, és 200 magyar nyelvű katalógus nyomtatásával számolunk. Bár a beérkezett anyag súlyától és műfajától függ a katalógus végső formátuma, célunk egy "funzine" jellegű megjelenés, vagyis a szerkesztés rendszertelen hatású lesz.

A szöveges részben csak adatokat közlünk (beküldők személyes adatai kérésük szerint, illetve a kiadvány készítői, a Biennále leírása). A válogatott visszajelzéseken túl tömören bemutatjuk a készítés izgalmait, vagyis a tesztelés, a fák válogatása, a műanyagok gyűjtése, és az installálás pillanatait. Az utolsó zárónapon is dokumentáljuk a kiállítást. A szövegek között saját gyűjtésű idézeteket is elhelyezünk.

A nyomtatás 100 grammos újra-hasznosított szürke lapokra történik, a kiadvány keménytáblás. A könyv nagyságrendileg 150 oldalas (75 lap), látszó gépi cérnafűzésű könyv 3 mm-es szürkelemez táblával. A katalógus két középső oldala üres marad. A méret álló A4-esnél enyhén kisebb. A borító feliratot nem tartalmaz. A gerincen a "Present" apró betűi tűnnek fel (ezt a lapok megfelelő nyomtatása és fűzése önmagában teszi lehetővé).

Reményeink szerint a nyomtatott katalógust csak azok rendelik meg, akik személyesen kötődnek az installációhoz (pl. látogatók voltak a Pavilonban), illetve akik gyűjtik a hasonló kiadványokat, szeretnénk minimalizálni a fizikai megjelenést.

Egyéb formátumot (pl. DVD) nem készítünk.

Cél

A katalógusnak nem fő célkitűzése a konkrét installáció megörökítése, a fókuszban a reakciók lesznek. Ezt színesítjük az előzmények és az utóélet bemutatásával.

Kommunikáció szakmai koncepció, marketing ajándék

Kommunikációs koncepció

A műfaj adottságai miatt a kommunikáció során kerüljük a konkrét utalásokat, mind a mű inspirációját, mind a célját tekintve. A látogatónak fel kell keltsük érdeklődését, de semmilyen előzetes támpontot nem adhatunk az értelmezéshez.

Helyszíni információ

Belépés előtt csak egy útbaigazító táblázat szerepel: „Present”, egy nyíl, és a csoportok indulási időpontjai. Sorszámot osztunk automata segítségével.

Kijutáskor a visszajelzésekhez helyezünk ki személyes kódokat tartalmazó íveket és a weboldal címét, ez utóbbihoz szintén egyszer használatos, személyes belépési kódot adunk. Fontos, hogy a weboldalra csak olyan személy tölthessen fel anyagot, aki valóban végigjárta a kiállítást.

Publikáció

A megvalósult művet nyitás előtt befotózzuk és videót készítünk, de ügyelve arra, hogy egyik kép sem ábrázolja a teret összességében. Csak atmoszférikus képeket készítetünk, ezeket publikáljuk.

A nemzetközi sajtóban nagy hangsúlyt fektetünk az on-line jelenlétre, a képekből válogatást publikálunk blogokon (elsősorban Dezeen, designboom, goood) és a pavilon social media felületein (facebook, instagram, YouTube, TikTok), ha ezek közül valamelyik nem állna rendelkezésre, úgy azt létrehozuk, illetve a kiállítás teljes nyitvatartási ideje alatt ezeket gondozzuk (moderálás, frissítés). Az atmoszférikus képek és videók mellett a szöveg minimális lesz, gyakorlatilag csak adatok közlésére szolgál (alkotók és Biennále bemutatása), illetve a pályázati anyagunk bevezetőjében található idézeteket közöljük, mint kedvcsináló.

A magyar sajtóban az Építészfórumon, az Indexen (urbanista) és az Okotogonban jelenünk meg.

Kreatív reklámajándék

Hagyományos ajándékok kiosztása a kiállítás koncepciójával ellentétes, és új trendként jelentkezik az igény azok felszámolására. A sajtó- és szakmai napokon a sajtó munkatársai és a kollégák részére a bejutást tesszük könnyebbé (egyedi igény szerint sorszámokat osztunk).

Központi sajtóeseményen a telefon előlapi és hátlapi kameráinak leragasztására szolgáló matricát osztunk ki - a későbbi csend egy apró szigetével megajándékozva őket. Az első sűrű velencei napok nem engedik meg az “elszigetelődést”, majd egy másik alkalommal nyílhat rá lehetőség.

Költségvetés

PÁLYÁZATI KÖLTSÉGGYŐKÖLTŐ		
Költség jogcímek	Tervezett összes költség (Bruttó 23.000.000 Ft)	Megjegyzés
I. Dologi költségek		
a) Kiállítás kivitelezésének költségei	8 170 000	
Szakmai anyagköltségek	1 120 000	
Műszaki, technikai eszközök	3 150 000	hangtechnika, hangszórók kábelezés, világítás, izzók, projektorok, szűrők, füstgép, mikrokontroller, automata sorszámosztó
Installációs költségek	3 500 000	vízfelület kialakítása, fainstallációk létrehozása, re-textil/szemét installáció, üvegtakarások, falfestések, textil takarások, függönyök, ülőpad
Egyéb	400 000	a helyszínen felmerülő problémák kezelése
b) Katalógus és kapcsolódó információs anyagok költségei	1 850 000	nem készül előre katalógus, ld. pályázati anyag leírása (előrendelésre nagyságrendileg 200 magyar + 500 angol katalógus kerül nyomtatásra, részben az előrendelés fedezi a költségeket)
Tiszteletdíjak (grafikus, szerző, fordító)	700 000	grafikai tervezés, fordítás, fektatálás
Jogdíjak	250 000	helyszíni fotók, videók
Nyomdaköltségek	500 000	utólag, készűl, a helyszínen kialakult érzések tükrében, az előrendelés részben fedezi a költségeket
Egyéb	400 000	honlap és social media felületek létrehozása, karbantartása
c) Szállítás, biztosítás	360 000	
Szállítás közúton oda-vissza	180 000	nemzetközi szállítás, közúton
Szállítás hajón oda-vissza	90 000	helyi szállítási költségek
Biztosítás (A szállítások és kiállítás idejére)	90 000	biztosítások megkötése
d) Utazási költség (építés és bontás idejére)	1 320 000	építés: 8 fő 2 autó utazás + parkolás (120 000) bontás 2 fő, 2 nap utazás+szállítás
e) Szállásköltség (építés és bontás idejére)	2 150 000	8 fő 14 nap (50 euro/fő)
f) Kurátor és a kiállító művész tiszteletdíja, helyszíni közreműködő	5 800 000	1 kurátor és asszistens: 1 200 000 4 kiállító: 1 600 000 1 helyszíni közreműk. fentiek távollétében: 3 000 000
g) Egyéb	650 000	bonyolítási költségek
Dologi költségek Összesen	20 300 000	
II. Személyi jellegű költségek*		
Ludwig Múzeum műszaki stábjának napidíjai (fő*nap*50 EUR)	1 344 000	6 fő 14 nap
Személyi jellegű költségek összesen	1 344 000	
Személyi költségek járulékai összesen**	183 456	
h) Előre nem kalkulálható költségek (5%***)	1 150 000	
ÖSSZESEN	22 977 456	

* Személyi jellegű költségek között kizárólag közalkalmazotti napidíjak tervezhetők

** össz napidíj 70%-ra számított 19,5%-os Szochó

*** Teljes költségvetés 5%-a tartalékként tervezendő

Megvalósítás ütemezése

2019.08-	Szerződéskötés a résztvevőkkel	
2019.09-	Gyűjtés: "III. Kultúra" installációs elemek gyűjtése (hulladék) válogatása, tisztítása, letárolása	(folyamatosan márc-ig)
2020.02-	Gyűjtés: "II. Természet" installációs elemek (fák) válogatás, előkészítés	(a hónap során)
2020.03.	Vízinstallációs elemek beszerzése Social media felületek előkészítése Magyarországi tesztidőszak a 3 atmoszféra megépítési itthon, és ellenőrzése (kiegészítők elkészítése, beszerzése) időtartalék az atmoszférák esetleges finomhangolására (többszöri hazai teszt)	
2020.04.	Mobília, lámpák, projektorok, hangforrás, installációs elemek beszerzése Feed-back weboldal előkészítése	(a hónap során)
2020.04.27.	Csomagolás, szállítás	(3 nap)
2020.04.30.	Helyszíni építés kezdete a) állapotfelmérés, ogranizáció, alapjavítások, rögzítési pontok, alapfestés; b) fa- és hulladék installáció építése; c) vízinstalláció építése szárazon; d) világítási képek beállítása, hangosítás; e) nyílászárók letakarása, javítófestés, finom építési munkák; f) programozás, piperetakarítás, finommunkák, mobília, vízfeltöltés.	(építés várhatóan 2 hét)
2020.05.18.	Teszt időszak, beállítások finomhangolása, programozás	(3 nap)
2020.05.21.	Üzemeltetés - Sajtó- és szakmai napok	kurátor és alkotók jelenlétével (2 nap)
2020.05.23.	Üzemeltetés	kurátor és alkotó(k) jelenlétével (3 nap)
2020.05.25.	Üzemeltetés	helyszíni 1 fő felügyelettel (6 hónap)
2020.11.29.	Utolsó nap dokumentálása	(1 nap)
2020.11.30.	Bontás	(2 nap)
2020.12.02.	Helyszínen használt anyagok felhasználása, hulladékkezelése, eladományozása (várhatóan hazaszállításra nincs szükség, vagy csak nagyon minimális léptékben)	
2020.12-	Katalógus szerkesztés	
2021.03-	Projekt lezárása	

Nyilatkozatok

Megjegyzés:

Minden kiállító elérhetőségét (név, lakcím, e-mail, telefonszám) a kiírásban szereplőknek megfelelően külön lapokon adjuk le, az eredeti, aláírt nyilatkozatokon.

NYILATKOZATI ŪRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Pályázó kurátor neve: Dobos András

Lakcíme:

E-mail címe:

Telefonszáma:

Pályázat címe: Present

Alulírott **hozzájárok**, ahhoz,

- hogy a pályázat kiírója a benyújtott pályázati anyagot, illetve a pályázat által tartalmazott személyes és egyéb adatokat kezelje, az archívumban tárolja, illetőleg azokba a zsűri tagjai betekinthesenek,
- a beadott pályázati anyagot a Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum a weboldalán (www.ludwigmuseum.hu), valamint szakkönyvtárában az eredményhirdetést követően – a személyes adatokat tartalmazó nyilatkozatok kivételével – nyilvánossá tegye.

A pályázat megnyerése esetén a pályázat megvalósításának feltételeit, illetőleg a megbízási szerződésben foglalt feltételeket **elfogadom**.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.

Pályázó kurátor aláírása:

NYILATKOZATI ŪRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Kiállító neve: Bukta Norbert

Lakcíme:

E-mail címe:

Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás kiállítója **hozzájárok** ahhoz,

- hogy a műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljenek.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.

Kiállító aláírása:

NYILATKOZATI ŪRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Kiállító kurátor-asszisztens neve: Hamvai Kinga Rózsa

Lakcíme:

E-mail címe:

Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás kiállítója **hozzájárok** ahhoz,

- hogy a műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljenek.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.

Kiállító aláírása:

NYILATKOZATI ŪRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Kiállító neve: Haász Ferenc

Lakcíme:

E-mail címe:

Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás kiállítója **hozzájárok** ahhoz,

- hogy a műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljenek.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.

Közreműködő alkotó aláírása:

Nyilatkozatok (folytatás az előző oldalról)

Megjegyzés:
Minden kiállító elérhetőségét (név, lakcím, e-mail, telefonszám) a kiírásban szereplőknek megfelelően külön lapokon adjuk le, az eredeti, aláírt nyilatkozatokon.

NYILATKOZATI ŰRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Közreműködő, felkért* alkotó(k) neve: Thiesz Angéla
Lakcíme:
E-mail címe:
Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás további közreműködője **hozzájárok** ahhoz, hogy műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljön.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.
Közreműködő alkotó aláírása:

*Thiesz Angéla nem az alkotó csapat tagja, de a megvalósításban való jelentős mértékű részvétele miatt mellékeljük az ő nyilatkozatát is.

NYILATKOZATI ŰRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Kiállító neve: Tillmann József A.
Lakcíme:
E-mail címe:
Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás kiállítója **hozzájárok** ahhoz,
- hogy a műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljenek.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.
Közreműködő alkotó aláírása:

NYILATKOZATI ŰRLAP Kötelező melléklet a 17. Velencei Építészeti Biennále kurátori pályázatához

Kiállító neve: Tóth Zoltán
Lakcíme:
E-mail címe:
Telefonszáma:

Alulírott, a fent nevezett kurátor pályázatában szereplő kiállítás kiállítója **hozzájárok** ahhoz,
- hogy a műve(i)m a 17. Velencei Építészeti Biennále magyar pavilonjában bemutatásra illetve a kapcsolódó nyomtatott és elektronikus kiadványokban felhasználásra kerüljenek.

Dátum: Budapest, 2019. július 2.
Közreműködő alkotó aláírása:

A pályázati dokumentációban szereplő referencia- és hangulati képek, illetve az idézetek alkotói

¹ Vilém Flusser: Entdecken/Verdecken.
In Entdecken/Verdecken. Eine Nomadologie der Neunziger. Herbstbuch zwei.
Graz, 1991.
(a pályázati dokumentáció 13. oldalán)

² ERNST ZIMMERMANN: Die Landschaft in der venetianischen Malerei bis zum Tode Tizians.
Leipziger Dissertation, 1892.
(a pályázati dokumentáció 13. oldalán)

³ Jochen Gerz: Was die Kunst nicht aendern kann, das soll die Kunst veraendern.
F.A.Z. 1996. 01. 24.
(a pályázati dokumentáció 21. oldalán)

6-7. oldal: Hiroshi Sugimoto
"Seascapes - Surface Tension":
N Pacific Ocean, Ohkurosaki
2013

8-9. oldal: Atta Kim
Artist Indala Series:
William Turner (155 Paintings)
2011

A további idézetek és képek a szerzőktől valók, az ő munkáik.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük a segítséget barátainknak, kollégáinknak, hallgatóinknak, a pályázati dokumentáció elkészítéséhez adott gondolati, művészi, és / vagy szóbeli bátorító támogatásért.

Baranyai Judit, esztéta
Csákvári Zoltán, statikus
Erdélyi Linda, építész
Gáspár Virág Anna, építész
German Kinga, kurátor
Korényi Balázs, építész
Pattantyús Márton, grafikusművész
Sipos Rebeka, könyvkötő
Wesselényi-Garay Andor, építészetkritikus

